

Становище

ОТ

проф.д-р Борис Кирилов Сергинов

за кандидатурата за научна степен „Доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (дизайн).

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ, г.София
на ИНА ЙОРДАНОВА ТРИФОНОВА

и документите представени за присъждане на научна степен „Доктор“ както и научен труд на тема: АРХИТЕКТУРНИ ПРИНЦИПИ В КОНЦЕПТУАЛНИЯ МОДЕН ДИЗАЙН И ДРЕХАТА КАТО ХУДОЖЕСТВЕН ОБЕКТ ОТ КРАЯ НА ХХ И НАЧАЛОТО НА ХХІ ВЕК

1. Актуалност и значимост на научния труд представен за присъждане на научна степен „Доктор“.

Значимостта на избраната тема в научно и научно-приложно отношение е свързана неразделно с нейната актуалност, от своя страна както ще проследим по-нататък в настоящото становище, тази актуалност от съвременна гледна точка е прекрасно доказана от докторанта. Избраната тема на предложения за рецензиране научен труд е „АРХИТЕКТУРНИ ПРИНЦИПИ В КОНЦЕПТУАЛНИЯ МОДЕН ДИЗАЙН И ДРЕХАТА КАТО ХУДОЖЕСТВЕН ОБЕКТ ОТ КРАЯ НА ХХ И НАЧАЛОТО НА ХХІ ВЕК“. Този труд проследява, изследва и анализира процесите на интегриране и свързване на различните видове изразяване в сферата на модата и архитектурата по един

предварително предначертан научен метод характерен за изобразителните изкуства, архитектурата и дизайна, използван и дефиниран от Ръскин и Вьолфин. Тук е подходящо да цитираме: „Тази изконна връзка между модния дизайн и архитектурната среда е особено актуална за съвременния човек, пред който няма бариери и който живее в действителността на „глобалното село“. Основна цел на дисертацията ще бъде изследването на композиционните и концептуални практики, които са в единство между модата и архитектурата, взаимното влияние и обогатяване на двете дисциплини в периода края на ХХ-ти и началото на ХХІ век.“ Именно такъв е и подходът на докторантката, подход пряко изразяващ връзката между изкуството архитектура и изкуството моден дизайн и именно такъв съвременен поглед върху тези две форми на творчество е крайно необходим на съвременната ни изобразителна култура. От своя страна Ина Трифонова пише : „ (...) Задачите които дисертацията решава са:- търсене на връзки, обусловени от предхождащи исторически факти с по-ранни прояви на архитекти, архитектурни групи и модни дизайнери, които с работата си демонстрират взаимни влияния между дисциплините архитектура и мода от 60-те години на ХХ век;

- анализ на философската концептуална структура на деконструктивизма и специфичната му изява в модния дизайн и архитектурата;

- характеристика на факторите, влияещи на композиционното формоизграждане и философия на формообразуването в архитектурата и модата;
- дефиниране на архитектурните принципи, използвани в модната композиция, които дават архитектурен характер на модния обект;
- формулиране на естетическите явления, навлезли от културния масив на концептуалното изкуство в модата, спомагащи за процеса на концептуализиране на дрехата като художествен обект;
- установяване на специфичните характеристики или белези на архитектурната мода като носител на новите технологии и иновации от бъдещето, колаборация и интердисциплинарен подход в модния дизайн през ХХІ век; ."

2. Цели и задачи на предложения за становище труд.

Текстът ясно очертава общата картина на подразделяне и свързване на различните видове изразяване в модния дизайн и архитектурата, като откроява различните мисловни и пластични белези.

Ина задълбочено тълкува естетически и вътрешни, връзки и закономерности, прояви, резултати и постижения въз основа на съвременните идеи за дизайн и архитектура. В текста можем да заявим, доминира теоретичното начало, погледът и преценката на архитекта, теоретика и философа на архитектурата и

дизайна, стремящ се по принцип към обективност и дистанция от пристрастни мнения и необосновани оценки.

3. Основни приноси на дисертационния труд.

- формулиране на синтетичния характер, формообразуващите принципи и практики и интердисциплинарната природа на вече устойчиво проявяващата се „архитектурна мода“ в периода края на ХХ и началото на ХХІ век
- научен принос е разглеждането на процеса на концептуализиране на дрехата като художествен обект в указания период чрез обективен анализ на белезите на концептуалния художествен обект и модния обект на архитектурната мода, чрез анализ на модата като изкуство, модата като изложба и примери на модни дизайнери-концептуалисти, които внасят концепции от архитектурата и съвременното изкуство в своите модни обекти, изложби и пърформанси
- научен принос е формулирането на система за откриване на архитектурната мода, базирана на средствата за композиция и композиционни похвати, взаимствани от архитектурата. Архитектурните принципи, които се установи, че устойчиво се прилагат в модния дизайн са:
  - прилагането на геометрични композиции за изграждане на обемно-пространствена структура,

- техниката на отнемане на повърхности от обема и перфорацията, огъването на повърхности и лентовидни елементи,
- използване на сложни многоелементни конструкции,
- използване на бионични форми чрез стилизация

ПРАКТИЧЕСКИ ПРИНОС НА ДОКТОРАНТУРАТА Е:

- разработването на теоретично-научното формулиране на системата за откриване на архитектурната дреха, което веднага би могло да влезе като практически задачи и експерименти в обучението на студентите по моден дизайн

Систематични изследвания върху дизайна и архитектурата от подобна теоретико - практическа гледна точка не са правени до сега в рамките на Българската академична и университетска общност и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. В представянето на интердисциплинарен поглед върху избраната проблематика се състои един от основните, важни моменти, които настоящата работа успява отлично да осветли.

В този смисъл научната дейност на кандидата се базира, както констатирахме по-горе, върху един синкретичен подход към проблематиката, като съчетава според мен изкуствоведски, културологични, философски, типично архитектурни, модно - дизайнерски и др. гледни точки и методи.

Работата по темата показва, че подхода и научноизследователският метод са основателни и

спомагат за решаването и постигането на целите и задачите, които си поставя представения за рецензиране труд.

Работата на Ина Трифонова обогатява с понятия разбирането за архитектура, изкуство и моден дизайн, разглеждайки го в творчески, научен, философски и естетически план. Както изследва и представя отлично една сложна и мултидисциплинарна проблематика.

Заключение :

Оценявам научните качества и приноси на дисертацията, изследователска и творческа работа на ИНА ЙОРДАНОВА ТРИФОНОВА, нейната обществена, социална, научна и историческа значимост, личния принос на автора и практическата полезност и актуалност на изследваните проблеми, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на научна и образователна степен „Доктор“ на ИНА ЙОРДАНОВА ТРИФОНОВА

19.03.2017 г.
гр. София

Становище .....
(проф.д-р Борис Сергинов)

